

GIÁO ÁN NGỮ VĂN 8

TUẦN 2 -TIẾT 8: BỐ CỤC CỦA VĂN BẢN

I. Mục tiêu cần đạt

Giúp học sinh:

- Nắm được bố cục của văn bản, đặc biệt là biết cách sắp xếp các nội dung trong phần thân bài.
- Biết xây dựng bố cục văn bản mạch lạc, phù hợp với đối tượng, trình độ nhận thức của người đọc.

II. Chuẩn bị

- Giáo viên: soạn bài
- Học sinh: Học bài cũ, chuẩn bị bài mới

III. Tiến trình dạy học

1. Kiểm tra bài cũ: Chủ đề là gì, có vai trò ntn trong VB? Tính thống nhất về chủ đề được thể hiện trên những phương diện nào?

2. Bài mới:

Thông thường chúng ta viết bài văn theo bố cục mấy phần? Vậy bố cục là gì, trình bày, sắp xếp bố cục ntn chúng ta sẽ được hiểu rõ qua tiết học hôm nay.

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY VÀ TRÒ	NỘI DUNG BÀI HỌC
Học sinh đọc - Văn bản trên có thể chia làm mấy phần? Chỉ rõ ranh giới giữa các phần đó? - Nêu nhiệm vụ của mỗi phần?	I. Bố cục của văn bản 1. Ví dụ: VB “Người thầy đạo cao đức trọng” VB chia ba phần: - Mở bài: từ đầu...đanh lợi: Giới thiệu ông Chu Văn An - Thân bài: tiếp...vào thăm: Công lao, uy tín, tính cách của CVA - Kết bài: còn lại: T/C của mọi người với CVA Các phần luôn gắn bó chặt chẽ với nhau, tập

- Hãy cho biết các phần đó có quan hệ với nhau như thế nào? Phần trước là tiêu đề cho phần sau, phần sau là sự tiếp nối của phần trước Sắp xếp như vậy gọi là bố cục của VB - Em hiểu thế nào là bố cục của VB? - Bố cục của VB gồm có mấy phần? Nhiệm vụ của từng phần là gì? Các phần trong VB có QH với nhau như thế nào? - Phần TB của VB “Tôi đi học” kể về những sự kiện nào? Các sự kiện ấy được sắp xếp theo trình tự nào? + Hồi tưởng kỉ niệm trước khi đi học + Đồng hiện: những cảm xúc trước, trong khi đến trường và khi vào lớp. + Liên tưởng: so sánh, đối chiếu những suy nghĩ, cảm xúc trong hồi ức và hiện tại Trong VB “Trong lòng mẹ” chủ yếu trình bày diễn biến tâm lí của bé Hồng. - Diễn biến tâm lí ấy được trình bày theo trình tự nào?	trung làm rõ chủ đề của VB → Bố cục của VB 2. Kết luận - Bố cục của VB: là sự tổ chức, sắp xếp các đoạn văn để làm rõ chủ đề của VB. - Bố cục gồm: + Mở bài: Nêu chủ đề của VB + Thân bài: trình bày các khía cạnh của chủ đề + Kết bài: Tổng kết chủ đề II. Cách bố trí, sắp xếp nội dung phần thân bài của văn bản 1. Ví dụ Trình tự sắp xếp trong: - VB “Tôi đi học”: hồi tưởng, đồng hiện (quá khứ, hiện tại đan xen), liên tưởng - VB “Trong lòng mẹ”: + Tình cảm, thái độ của Hồng trước khi gặp mẹ + Tình cảm, thái độ của H khi được ở trong
--	--

- Khi tả người, vật hay phong cảnh thì sắp xếp theo trình tự nào? - Nội dung phần thân bài thường được sắp xếp theo trình tự nào? Làm BT theo nhóm: nhóm 1-a, 2-b, 3-c GV nhận xét, sửa chữa	lòng mẹ. - Khi miêu tả người, vật: + Theo không gian + Theo thời gian + Từ ngoại hình đến quan hệ, cảm xúc hoặc ngược lại - Khi miêu tả phong cảnh: + Theo không gian + Ngoại cảnh đến cảm xúc hoặc ngược lại 2. Kết luận Nội dung phần thân bài thường được sắp xếp theo trình tự: không gian, thời gian, sự phát triển của các sự việc, cảm xúc, tâm trạng... III. Luyện tập <u>Bài 1</u> a. Theo không gian: - Giới thiệu đàn chim từ xa đến gần - Miêu tả bằng những quan sát thực tế - Miêu tả- cảm xúc, liên tưởng, so sánh - Ấn tượng về đàn chim từ gần đến xa b. Theo không gian - Theo không gian hẹp: MT trực tiếp Ba Vì - Theo không gian rộng: MT Ba Vì trong MQH với các sự vật xung quanh c. Luận cứ được sắp xếp theo tầm quan trọng của chúng đối với luận điểm - Bàn về MQH giữa sự thật lịch sử với truyền thuyết - Luận cứ về lời bàn trên
---	--

	- Phát triển lời bàn luận và luận cứ Bài 2, 3
--	--

IV. Củng cố và hướng dẫn về nhà

1. Củng cố

- Nắm được bố cục VB, cách sắp xếp phần thân bài

2. Hướng dẫn về nhà

- Học thuộc hai kết luận về khái niệm bố cục, cách sắp xếp phần TB
- Hoàn thiện BT 2, 3- 27
- Soạn VB: Tức nước vỡ bờ